

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
7 decembre st. v.
19 decembre st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 49.

ANUL XXII.
1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Meșterul Manole.

Serbătorea e splendidă! . . . Din tus-patru părți de țără
Adunatu-s'a mulțimea, dusă de a rēvnei pară.
Ca să vedă, să admire cea minune strălucită,
Din reci petri înviață de o mână iscusită.

Pădureni voinici și rumeni și câmpeni părliți la față,
Boeri, trainici stēlpi ai țării, și oșteni numai vieță;
Toți remân plini de uimire și în piepturi simt mândrie,
Când o astfel de podobă ved în scumpa lor moșie.

Nēgu, domnul cel cucernic și iubita lui Despină
Capetele încoronate cu evlavie închină;
Domnului din înălțime dând ferbinte mulțămire,
Căci dorința lor creștină a adus la 'ndeplinire.

Toți sânt veseli, mic și mare cu tot sufletul serbeză.
Și cântări de bucurie cătră ceruri îndrepteză;
Toți, bētrâni precum și tineri, pe măestrul fericesc,
Ce-a șeint s'atragă 'n lume așa scump odor ceresc.

Numai el de mândrul prasnîc pare că-i de tot departe,
El, artistul, ce 'n serbare are cea mai bună parte;
El cântarea nu aude, nici arunc' a lui priviri
Spre tributul, ce s'aduce minunatei lui clădiri.

Gânditor, la față palid, prin mulțime rătăcește.
Și oprindu-se, în sine el amar așa grăește:
»O, decât a mele pasuri n'ar fi dat nici când p'aice;
»De n'ai fi pētruns în suflet, tu idee neferice! . . .

»Dar așa-i a noastră lire! . . . de-o gândire mistuiți.
»Spre a ei îndeplinire alergăm neobosiți;
»Astfel și eu, dus puternic de-o dorință creatore.
»Ocolii țările toate, ce 'ncăldește sfântul sōre,

»Și 'ntr'o clipă mult fatală m'am oprit în acest loc.
»Unde-am îngropat și visuri, și soție, și noroc . . .
»Ah, aice eu ascuns-am tot, ce-a fost a mea ființă;
»Ce mai vrei acum în lume, o tu lut plin de căință?»

Dar auți! . . . un glas din ziduri duios fōrte par' că ăice:
»O iubiul meu Manole, n'o să vii și tu aice?»
»Etă viu, a mea comoră!» . . . și lăsând voios pământul,
Spre a păcii lume dalbă al lui suflet ia avēntul.

Brasov, octombrie 1886.

Andrei Bărsean.

Nepoțelul împăcitor.

(Din ăiarul unei femei.)

— Novellă. —

(Icheiare.)

Curtea mănăstirii numai decât se impoporă. Sfinții
părinți toți, ca și când ar fi ceva serbare ori
noutate mare la ei, se adunară înaintea bisericii,
adunară flori, făcură buchete, aprinseră candelile și
luminările în biserică, cu un cuvēnt pregătiră totul
pentru cununie.

Starițul care eră un om de o bunătate rară, ne
pofți în casă și cam dădea din cap când i spuneam
romanțul nostru. I se părea și lui ceva de tot curios.
Ne dădu dreptate.

Un călugăr vini apoi și ne spuse, că în biserică
tōte sânt gata pentru începerea serbării.

Când intrarăm în biserică, eu de braț cu amicul
lui Emilian, er pe Lisica o vedeam cu Emilian, că-
lugării, — erau vr'o cinci-ăeci — intonară o rugă,
acărei armonie sună atât de dulce, înălțator cumva
prin biserică mare, încat deșteptă în mine un fel de
simțire, cărei nic. acum nu-i șeiu da nume. . . Șeiu
numai atăta, că me pētrunse mult acēsta cântare, că
eram atât de ușurată, senină în suflet acum, atât de
fericită, încat imi viniă să me arunc în genunchi, să
sărut pētra și să plâng de acēsta fericire mare. . .
Eram cuprinsă de un fel de evlavie, care par că
schimbă totul în sufletul meu. . . Luă o putere atât
de mare asupra sufletului meu emoțiunea ce me cu-
prinse, încat intr'un târziu și cădui ca amētită pe
petrile reci ale bisericii, și me rugai cu o voce atât
de mișcată, încat ochii mi se umplură de lacrimi. . .
Mi se părea că sânt pe o altă lume, unde numai iu-
bire, bunătate și dar dumnezeesc este. . . Luminările
aprinse, razele sōrelui cari pētrundeau pe fereștile
înguste ale bisericii, cântarea piōsă a călugărilor,
vocea blândă în care făcea serviciul divin părintele
stariț, tōte aceste me făceau să cred, că nu sânt pe
pământ. . . Și când isprăviră cu ceremonia, și me
luă de braț Emilian și ne binecuvēntară preoții în-
aintea altarului dumnezeesc, când imi șopti dulce la
ureche dulcele meu: »Acum ești a mea!» — apoi nu mai
trăiam, vieța mi se părea un vis dulce; doriau să
sbor acum în aer, ori să mor, căci me gândiam: acum
sânt la culmea fericii, mai fericită nu pot să fiu! . . .

Starițul ne pofți apoi la el la gustare, și așa ne
serbarăm nunta. . . Departe de lumea curiosă, în
mijlocul unei păduri, între zidurile sinistre ale unei
mănăstiri, dar intr'un cerc, în care numai iubire eră.

Arată atâta bunăvoință și dragoste starițul nostru, încât eu îl priviam ca pe un tată. . . . Er el se bucură atât de mult, că ne pôte face bucurie și plăcere. Ne iubiă ca pe copiii lui.

Ne luarăm apoi adio dela acest locaș sfânt. Starițul ne sărută pe toți, și ne rugă să-l mai cercetăm, i vom face mare plăcere.

O, cât de fericită am fost eu în ziua cununiei mele. . . .

Când trecurăm prin pădurea frumoasă în mijlocul căreia eră mănăstirea, apoi doriaș cumva să nici nu ne mai ducem în oraș, acolo sânt atâția ômeni rei. Pe mine și părinții me lăpădară dela ei. . . . Aș fi dorit să rămânem aici în mijlocul acestei naturi vesele și frumoșe. . . . Noi și aici am fi fost fericiți, ce ne trebuia noue lumea, când în inimile nôstre, în giurul nostru aveam o lume atât de bogată!?

Nici nu mai șciu cum ajunsai acasă, în locuința nôstră, nouă pentru mine.

Intr'o strădă laterală, mai liniștită, nu tocmai departe de centrul crașului, ne eră locuința.

Aici trăiam dîlele de fericire, dîle, cari numai cu viața din raiu se pot compară.

Eram atât de fericită, încât uitai de totă lumea: de tată și casa părintească și de tôte rudeniile.

Emilian dimineta se ducea la școlă, eu rămâneam acasă și lucram cu atâta drag, veselă pururea.

Când șcieam că vine acasă, îl așteptam în curte ori la ferestră, și într'o îmbrătoșare și sărutare o duceam ôre întregi. . . . Eram ca niște copii nevrêtuiți, ca niște inamorați sburdalnici, întineriam par că eu dî ce mergea.

În dîle de serbători viniau la noi Frunzescu, amicul lui Emilian și Lisica, cari deviniră și ei soț și nevastă.

Ce viață trăiam, câtă fericire ne asteptă?! . . .

Vera ne duceam cu toții la munte, er în serile lungi de iernă ne adunam când la Lisica, când la noi. Și petreceam: Eu séu Lisica cântam la pian, Emilian ne acompaniă cu vióra, Frunzescu cu vocea, ori cetiam câte vro poesie de a lui Emilian, care eră scrisă sub impresia acestei vieți atât de fericită a nôstră.

Se pote mai multă fericire?! Nu, nici în vis nu-mi puteam inchipui o viață mai fericită.

Acum întelesei numai, câtă fericire a dat Djeu pe pământ, acum vedeam numai câtă fericire pôte izvorî din înima omului. . . . Acum pricepeam numai cât farmec este în viața, fericirea familiară.

Trăiam niște dîle atât de senine, atât de fericite!

Numai câte odată trecea câte un nor trist pe cerul fericirii mele! când me gândiam la tatăl, meu, care nici până acum nu se împăcase cu noi.

Deviniam tristă când me gândiam la el, nu-mi ținea inse mult durerea, căci me mângăia mult gândul că ceea ce am făcut de am supêrat pe tatăl meu, am făcut-o pentru fericirea nôstră, că tatăl meu nu a avut dreptul de a se supêra pe mine pentru că am voit să me fericesc, și așa credeam, că decă ar vedé el ce fericită sânt, apoi ori cât de mult i-aș fi sdruncinat planurile sale, vedënd fericirea mea, s'ar împacă cu noi.

Timpul aduce tôte cu sine.

Decă tatăl meu a remas rece la rugămintele mele și la ale lui Emilian, apoi nu a remas rece când îl invitărăm, să vină să-și vedă nepoțelul.

Eră în luna lui iunie, înspre séră. Emilian întârdiă pe undeva și eu eram singură acasă. Imi petreceam timpul cu aceea, că me jucam cu Victorel, dulcea nôstră fericire. . . . Eră în légân încă, și bombăniă din gura lui mititică ca o cirêșă, er cu ochii

lui plini de nevinovăție priviă spre mine și par că ridea când me plecam spre el și-l prindeam de buzele-i grășuțe și-l sărutam.

Eram atât de mult transportată, dusă în acésta fericire de mamă, încât nici nu observai că în ușa chioscului, în care me aflam, stă cineva ca înmărmurit.

Eră tatăl meu.

Trebue să fi stat de mult acolo, căci eră și el pêtruns cu totul de fericirea mea. Când îl observai, me uitai la el ca la o minune. Er el nimic nu-mi dîse, numai vini spre mine, me îmbrătoșă și me sărută, apoi își ridică nepoțelul din légă, îl sărută de nenumerate ori, la ce drăguțul se uită cu niște priviri tainice, par că n'ar întelege că ce se petrece acum cu el, cine este acest bêtrân cu barba lui mare și albă, care cu atâta căldură îl sărută.

Eră atât de fericit tatăl meu în acésta ôră, încât nu șctû dîce altceva decăt să-l iert, și lacrimile curgeau șirôie din ochii lui. . . .

Ridea și eră vesel ca un copil, când se uită la Victorel și eu în acest timp stăteam razimată de légân, me uitam cum îl drăgosteșce bunicul pe nepoțelul seu; me gândiam, câtă fericire a adus acest ânger drăgălaș în casa nôstră: el a fost și ângerul fericirii, căci numai prin el am simțit eu adevêrata fericire, și și ângerul păcii, căci el ne împacă cu tatăl meu! Acum credeam că sânt ângeri pe lume!

Eră în légân încă, și totuș câtă victorie a câștigat. Ce va face când va fi mare? . . . La asta me gândiam acum. . . . Și me fericia atât de mult acest gând, de uitam și de present. . . . Me inchipuiam departe, departe în viitor. . . . Când și mai multă bucurie ne va aduce acest copilaș, care de acum înainte ne eră speranța, dragostea și credința.

Sosi acasă și Emilian. Fericirea mea numai acum fu deplină, căci îl putui împărtași de ea și pe el.

Tatăl meu, ca și când i-ar fi rușine, așa se uită în ochii lui Emilian.

Vêlul de gheață care fu până acum între ei, dispărû inse acum, când ne allam lângă légânul care ne fu izvorul de fericire, pace și iubire.

Bunicul nu se putû despărți de nepoțelul seu. Stătû la noi până nôptea târdiu, și făcû fericirea nôstră așa o impresie asupra lui, încât abiă putû să se despărta de noi.

În ziua următoare forțe de dimineta, vini la noi și ne rugă, ca luând în considerație bêtrânețele lui, că-i cade reu tot mereu a fi în drum, să ne mutăm la el, căci el de când a vêtut fericirea nôstră, nu mai pote trăi făr de noi, i pare casa atât de pustie decă nu ne vede și pe noi intrênsa.

Profesorul de odinôră, care nici nu fu ascultat când imi ceruse mâna dela tatăl meu, se puse acum și el pe ambiție: nu voiă să-și schimbe locuința, să se ducă în casa altuia. . . . Dîcea că nu se pôte despărți de acésta casă, de acésta grădină, care pentru el este un raiu. . . . Când îl rugarăm inse, când imi pusei mâinile pe umerii sei și-l rugai să asculte rugămintele tatei, apoi promise că ne vom mută dela tómnă incolo, când espiră aici anul de chirie.

Așa, ce să mai aștepte tatăl meu tómnă, aceea eră prè departe acum pentru el, și în ziua următoare vini cu căruțele și peste doue dîle furem arangiați în locuința nôstră nouă, casa părintească.

Eu aveam odăile mele spre grădină, în care așa dîle dulci am petrecut în copilărie. Numai acum mai eram atât de fericită!

Emilian încă se simția bine aici.

Și maică-mea vitregă se schimbă cu totul. Ne iubiă atât de mult, ca și când nici odată nu ar fi fost între noi nici un fel de supêrare.

Cu Frunzescu trăiam ca și cu niște frați.

Lisica nici acum nu s'a lăsat de glume. Intr'o seră imi dîse:

— Tu, decă voi avé o fată, să știi că o mărit după voinicul acesta de Victor, care și așa mic cum este știe să restorne casa.

Toți riserăm la aceste vorbe.

Și in glume, in dulci veselii ne treceau zilele, de părea că sboră timpul. Și in urma noastră atâte suvenirii dulci, in viitorul nostru atăta speranță!

Este atăta armonie, pace și fericire in viața noastră, încât nu se pôte mai multă pe pământ.

Eu adese-ori me întreb: Dîmne prin ce am meritat noi atăta fericire?!

Și cînd me uit la drăguțul care se jîcă la picioarele mele, și cînd me uit la bărbatul meu care lucrîză la mîsă, aflu izvorul fericirii noastre: este iubirea!

Ioan Russu.

Pentru ochii lumii

séu

cum se 'mbetă lumea ou apă rece.

Comedie in doue acte. Localisată după Labiche.

(Urmare.)

ACTUL II.

Un salon la Razian; la stînga o sobă și o mîsă; la drepta o ferîstră și un queridon.

Scena I.

Razian, dna Razian, Cornel.

El. (Stă.) Vreți să-mi șciți părerea mea? Din căsătoria asta n'are să s'alégă nimic!

Cornel. (Șede la mîsă și scrie.) Ah... ce vorbești, tată?!

El. (Cătră Cornel.) Nu te conturbă... veți-ți tu numai de lucru... continuă-ți socotelile, ... la aceea i trebuie omului sînge rece.

Ea. (Se aședă in drepta, brodeză.) Tare mi-i témă, că tatăl-teu are dreptate.

El. Ađi au trecut doue sêptemăni, de cînd le-am făcut lucrul cunoscut, și nici pînă ađi n'a mai urmat răspunsul!

Cornel. Și apoi?

El. Și apoi? Concluziunea e ușoră. Asta va să dică, că ei stau cu mult d'asupra noastră; ei pîrtă casă mare.

Cornel. Hm. Curios! Veți eu n'am observat acesta.

El. Se întlege — cine-i plin de dragoste pînă la urechi ca tine, acela nu aude, nu vede nimic, decăt numai pe idealul seu. Dar eu, ah... am vîdut pré bine pe vîntătorul cu uniformă, are 7 urme la înălțime.

Cornel. Hm! Hm!

El. Da, da, 7 pînă 'n opt urme!... Ochii ageri ai unui pîrinte iubitor nu perd nimic din vedere... tocmai nimic!

Ea. Și fata are de instructor pe Duprez, pe vestitul Duprez!

El. Și cu drept cuvînt! Decă doctorul incasséză pentru un singur cas 4000 de franci!... Am vîdut cu ochii mei!... I-a băgat la buzunar cu atăta nepăsare, pare c'ar fi fost niște hîrtii netrebnice!

Cornel. Tôte aste nu dovedeșc nimic.

El. Șciți cu cine ai tu de a face? Șciți cine-i bărbatul, pe a cărui fiică vrei tu s'o iai de soție?

Cornel. Ce să fie? Medic!

El. Da, medic, dar ce medic? pe care nu-l costă decăt un cuvînt, ca să devină membru al academiei de șciințe! Și apoi lanțul seu de orologiu!... N'ai vîdut ce lanț are?

Cornel, Nu.

El. Esta n'a vîdut nimic! Și o astfel de persónă cređi tu că-și va da invoirea la căsătoria fiicei sale cu fiul unui fost cofetar?

Ea. (Se scólă.) Nu șciu de ce-ți place așa de tare, să te numești nencetat tot »cofetar?»

El. Ori că nu-i așa?... Am fost, da... și nu mi-i rușine... Ce-i drept, n'o spun lumii, dar nu mi-i rușine!

Ea. Auđi tu Corneliu dragă, eu cred că va fi bine, să-ți iai gîndul dela căsătoria acesta!

Cornel. Încă nu ne-au refuzat... tăcerea lor nu se pôte...

El. Tăcerea celor mari e totdeuna de invîțătură celor mici!... Priceputu-m'ai?

Cornelie. Dl Melinescu a fost cât se pôte de pre-venitor față de mine, cînd i-am făcut visita 'n urma intrevorbirii vîstre; m'a sfătuit cum să-mi fac cariera... mi-a spus anume, să primesc afaceri de concurs și cride.

El. Hm! Șciți că este fîrte mult de făcut și in direcțiunea aceea.

Ea. Êr dîmna te-a fost întreat: »Merge mama dtale la operă? Căci n'am vîdut-o nici odată încă acolo?»

El. Êr eu m'am dus încă 'n ăiua cea ș-am abonat o loge pentru sezonul acesta... Hm, hm... și ăeu că nu-i de glumă... atăția bani!

Ea. Ce să-i faci? (Se aședă.)

El. N'ai ce-i face, de vrei să intri in legături mai intime cu o astfel de familie distinsă, ... trebuie să le dai aer de nobleță, de elită... A trebuit să iau și birjă pe o lună... și asta me rog că nu-i lucru ieftin!

Ea. Nu se pôte altfel!... Lumea își are preten-siunile sale... De vrei să mergi cu ea, trebuie să i le implinești!

El. (Se aședă.) Că nu me plîng eu tocmai așa tare... trebuie să se presinteze omul bine, ca să nu fie judecat... așa este... Dar en, decă puteam să fac de capul meu, aș fi ales alt teatru și nu opera!

Ea. De ce?

El. La operă se represintă ne'ncetat una și aceeaș piesă... am fost acum de 4 ori și din »Traviatta» n'am mai scăpat... Traviatta ađi, mîne, poimîne... De-mi țiuie urechile de ea... și apoi încă 'n limba italiană... de nu poți intelege nici un cuvînt!

Ea. Tu de sigur că nu.

El. Și tu 'ntocmai ca și mine!... P'oti să tot aplauzezi și strigi in gura mare: »Bravo! Bravo,« e. că vrei să atragi ochii lumii. Dar de te-aș întrebă să-mi spuie cuprinsul ei...

Ea. Eh! Eu aplaudez musica!

El. Taci numai, taci! In actul al doile totdeuna ți se inchid ochii.

Ea. (Iute.) Eu nu-mi inchid ochii, ca să dorm cum cređi tu, dar ca să pot gustă mai negenată plă-cerea.

Cornel. Dar tată, ... Nu-i destulă plăcere a vedé tîtă sêra pe dl și dna Melinescu, (cu sentiment) și pe Emelina!

El. Da, da. I salutăm din logea noastră, êr ei ne salută pe noi din logea lor... atăta-i tot!... gro-zavă plăcere!... care pôte să dureze o vecie întregă de Traviatte d'a rîndul!

Cornel. (Se scólă.) Êtă socotelile, tată!

El. Bine, fiul meu!

Ea. (Cătră Cornel, care își ia pălăria.) Ce? Te duci?

Cornel. Am să isprăvesc ceva. (A parte.) Emelina a fost eri pe șosea, pôte s'o întelnesc êră!

El. Mergi cu trăsura! Caii stau ăiua tîtă 'n curte.

Cornel. Prê bine, așa dar la revedere! (Ese.)

Ea. Vreu să-i scriu croitorului meu.

El. Ce ai cu el?

Ea. Ce să am? Imi trebuiesc niște toalete noue!
(Ese 'n stânga.)

Scena II.

Razian, apoi Stefan.

Razian. (Singur.) Hm, hm! Niște toalete noue! Adeca mai multe! Nici aste nu-s lucruri ieftine. Tôte numai pentru operă, séu mai bine ȓis pentru afurisa de Traviatta! (Se scarpină pe după urechi.)

Stefan. (Vine din fund, purtând cercei în urechi.) Bună ȓiua, Raziane!

Razian. Ah! unchiul Stefan! (Se strîng de mână.)

Stefan. Cum ve mai aflați?!

Razian. Har Domnalui bine! Tocmai acum s'a dus și Corneliu.

Stefan. Dar nepôta?

Razian. Stai c'o ghiem indată!

Stefan. Las'o 'n pace. . . . Am vinit numai pe câteva minute. . . . la trei ore după prânz trebuie să fiu la Cotroceni, aștept un transport mare de cărbuni.

Razian. Tot cu negoțurile dtale! Mai lasă la pustiu și veȓi-ȓi de odichna trupului!

Stefan. La asta me voi gândi cât se pôte mai târȓiu. . . De ce să nu fac până pot?! Șciî tu cum am început! Cu 20 de bani în pungă și vîndînd mîrunțisuri pe ulițele Bucureștilor. Ce ar fi de mine decă n'aș fi lucrat nencetat?!

Razian. Șciî, șciî. (A parte.) Hm. Lucru ciudat! De când am intrat în relațiuni cu unele societăȓi mai alese, il allu pe unchiul Stefan așa de simplu, să nu ȓic cam prost!

Stefan. Dar eu pentru asta nu me laud!

Razian. Intr'adevêr nu. (A parte.) Cu cercei în ureche! Ah! Spureat de tot!

Stefan. De ôră-ce, eu imi ȓic așa: tot omul face cum pôte!

Razian. Dar spuneȓi-mi drept. . . nu ve sînt incomode acele. . .

Stefan. Ce?

Razian. (Arată la cercei.) A. . . mașinele acele din urechi.

Stefan. Nici vorbă. Eu le port din copilărie. Cum ȓi se par, ori că nu-ȓi plac?

Razian. Acea tocmăi n'o ȓic. . . dar decă vi s'ar părê incomode. . . le-aȓi putê pune la o parte.

Stefan. (Cu bună credință.) Nu, iȓi mulțămesc. Nu me geněză de loc

Razian. (A parte.) Nu vrê să 'ntelêgă. ȓine la ei, ca orbul de gard!

Stefan. Da, da Raziane, tot omul face cum pôte. Tu, care ai fost cofetar.

Razian. Pst!

Stefan. Eu, care sînt negustor de lemne. . .

Razian. Pst!

Stefan. Ce te-a apucat?

Razian. (Confus.) Nu trebuie să spuneȓi, să strigaȓi în gura mare, că eu am fost cofetar. . . și că dta ești negustor de lemne!

Stefan. Mic nu mi-a fost nici odată rușine de profesiunea mea. . . decă șciî tu, spune-mi una mai rentabilă!

Razian. O! e minunată! E fôrte rentabilă!

Stefan. Așă dară ce vrei?

Razian. Dar. . . să vedeȓi. . . că nu fiește-cine pôte să pôrte o negustorie atât de strălucită.

Stefan. Nu, nu. De sigur că nu.

Razian. Și decă o spuneȓi dvôstre cu voce așă nălțată: »Eu sînt negustor de lemne,« asta sună, cam ca și când ai ȓice: »Proștilor, voi nu sînteȓi, dar eu,

eu numai sînt.« (A parte.) Imi eră témă, că n'o s'o pot scôte așa de bine la cale!

Stefan. Atunci intr'adevêr ai avut dreptate, nu mai am s'o spun nimeni. (Scôte orologiul.) Doue și jumêtate! Sănătate bună! De cătră sêră ne revedeam!

Razian. (Cu mirare.) Cum ai ȓis?

Stefan. Dar nu șciî, că aȓi e ȓiua nașcerii cociței tale. . . 22 aprilie!

Razian. Așă ȓeu! Uitasem cu totul!

Stefan. Am să-i fac un prezent!

Razian. Da, da; surprinderea obișnuită, ce i-o faci din an în an, și vei prânzi la noi!

Stefan. Nici nu mai incape vorbă! Numai simplu, fără paradă!

Razian. Nu ve ingrigiaȓi, cu prietini buni nici că se pôte altfel. Va să ȓică. . . la 6 ore!

Stefan. Punct! . . . Ei. . . ce-i cu Corneliu, când mi-l insurati?

Razian. Hm. . . Imi pare că acum ferbe ceva.

Stefan. Ah! Merge bine?

Razian. O parte cu totul neașteptată!

Stefan. Vr'un negustor de lemne?

Razian. Hm, ba nu. Dar. . . lucrul stă ballă.

Stefan. Trebuie să ne întrepunem. Ôre să nu merg să cercetez și eu odată pe părintȓii fetei?

Razian. (Spăriat.) Nu, nu, nu, iȓi mulțămesc! (A parte.) Decă s'ar întelni tocmăi cu princesa!

Stefan. Șciî bine ce ȓ-am tot spus, nu odată: »Eu n'am copii, sînt avut; în ȓiua căsătoriei lui Corneliu am să-i fac și eu un dar, un dar frumos!«

Razian. (I dă mână.) Bunul nostru unchiu!

Stefan. Așă dar la revedere! (Ese.)

Scena III.

Razian, Berta, apoi dna Razian.

Razian. (Singur.) Om de trebă! L'ar băgă 'n sin pe Cornel, atât il are de drag: pôte să-i facă prezent o dusină de argintărie pentru mesă. Ce bucurie i-ar face bietului băiat. . . ai dar mi-i témă că n'are să se alêgă nimic din totă trebă. Ne-am ridicat nasul prê sus, cu mult prê sus! Și ce pagubă, ce pagubă!

Berta. (Vine.) Un domn și o dômna cer intrare, domnule!

Razian. Nu ȓ-au spus numele?!

Berta. Dl și dna Melinescu!

Razian. (Sure 'n picioare.) Ei! A. . . vai de mine! . . . Iute! . . . Unde-i muierea mea! . . . Vino. . . mergi de-o chiamă. . . Blanca! Blanca! . . . (Cătră Berta.) Stăi, stăi, ce vrei, nu te du. . . Nu lăsă să intre nimeni. (ȓuge repediș în sus și 'n jos: strigă.) Blanca! Blanca!

Dna Razian. (Vine repede.) Pentru Dȓeu ce ȓi-i?

Razian. Is aici: is aici!

Dna Razian. Cine?

Razian. Amêndoi! . . . Iute: ce să facem?

Dna Razian. Melinescu cu dna?!

Razian. Dar nu ȓ-am spus, că ei!

Dna Razian. Linișcește-te pentru Dȓeu, trebuie să-i primim einstit. . . de sigur că vin cu răspunsul!

Razian. În persônă?! . . . Ôre?!

Dna Razian. De sigur! (Cătră Berta.) ȓi să intre. Vai Dômne! Pânzăturile depe mobile!

Razian. Ah! pânzăturile. . . iute jos cu ele! (Cătră Berta.) Stăi, să nu te pună pécatele să lași pe cineva 'n lăuntru! . . . Hai de ne ajută! . . . (Toȓi trag pânzăturile cu grabă mare de pe mobile.) Ce ȓi memorabilă! . . . Ce eșofare! . . .

Dna Razian. Numai curagiu, numai curagiu. . . Ha! să nu te scape cumva gura să-mi ȓici în fața lor, ca de obicei, »tu!« Auȓitu-m'ai?

Razian. Cum nu!

(Va urmă.)

FUGA.

Metoda de a vorbi și recită bine.

I.

Despre cultura vorbirii.

 Cultura modului de a vorbi, séu a recită, — pentru persoanele ce se destină unei cariere în care trebuie să facă us de glasul lor, — e atât de imperios cerută, încât, fie cineva ori cât de inzebrat de natură cu un organ favorabil și inteligență superioară, nu se poate totuș apăra de defectele ce se pot ivi în cuvântarea lui, fără de voie-i, bine înțeles, să-și pōtă da semn de niște asemenea defecte.

O metodă de analizare sistematică a vorbirii noastre, ne pōte pune în stare de a fi singuri judecatori, asupra efectului produs de glasul nostru. Așafel, greșelile ce le-am face, le vom pute observa cu ușurință, și observându-le odată, de două ori, va urmă corectarea lor prin simpla noastră voință.

Deci, este absolut trebuitor, ca fiecare să știe a-și cunoaște însuș defectele vorbirii sale. — căci vorbire fără defecte, — intru câtă vreme cel puțin vorbitorul nu ș-a făcut o cercetare cu d'aprobe a debitării sale, — e aproape cu neputință.

Pentru unii, vorbirea pré tare constituie un defect; pentru alții, din contră, vorbirea pré slabă constituie un și mai mare defect; pentru unii vorbirea pré repede, pentru ceilalți pré rară; unii ómeni, din neglijință séu lipsă de corectare, se lasă a vorbi pe nas, alții cu buzele mai mult închise, ceea ce face ca vorbele lor să fie trunchiate mai totdeauna; alții, în sfērșit, prin o întemplantare óreș-care, se deprind a întrebuintă fie la recitări ce fac de prosă ori de versuri, un fel de arii neconținut repetate, pe cari ei aședă absolut tōte frazele ce pronunță, și din care lucru rezultă: nu numai o vorbire neînțeleasă, dar apoi și ridicolă, supărătoare, cu neputință de ascultat, din pricina nesfērșitului:

Ta-ram-ta-ta-ra-ta-tatam,
Ta-ram-ta-ta-ra-ta-tatam. etc.

De acest din urmă se ved suferind mai mult tinerii școlari, ceri în clasele ce au învățat, primind lecțiuni de lectură și recitare, dela profesori cari n'au cunoștințele trebuitoare pentru o bună vorbire séu bună recitare. învăță ei însiși pe elevi a intonă pe game musicale, bucățile ce ei trebuie să cetască, și mai ales versurile.

Astfel că la noi, de multe ori se aud chiar elevi ce au terminat liceul, recitând poesii cam în modul următor:

Stefan-Stefan domn cel ma-a-re — —
Sémén pe lume nu a-a-are — —
Din Sucéva când el sa-a-are. — —

Și tot așa înainte, repetind pe acel'aș ton, pe care a dis versul întéu. tōte celelalte versuri, fie ele și o sută la numer. nepunând nici virgulă, nici punct în mijlocul séu între cuvintele unui vers, — neaccentuând decât sfērșitul fiecărui rând, ceea ce face ca poesia să nu mai presinte pentru ascultător acel interes viu ce s'ar pute așteptă dela ea, fie prin narațiune. fie prin pateticul séu simțurile înalte ce ea conține. — ei din contră să nu facă decât a distră mintea ascultătorului, ori în multe casuri chiar a-l adormi.

Recitarea defectuoasă a lecțiunilor trece apoi în vorbirea curentă, și vedem pe mulți, că atunci când ocaziunea li se presintă, ca să vorbească cu un glas mai impunător, în fața unui public mai mult séu mai puțin numeros, — ei împodobesc cugetarea lor exprimată, prin acel nesfērșit: Taram-ta-ta!

Acest lucru, care cu drept cuvânt se pōte numi un defect, decât nu e desbărat din pripă, pōte aduce

mari predici în desvoltarea carierei unui om, — și pentru acesta s'au vedut advocați, profesori, actori și alți profesioniști, espuși ridiculului prin psalmodierile lor, și siliți apoi, când își cunosc neajunsul, să renunțe cu totul la cariera ce o îmbrătoșase.

Nimene nu e silit să-și măestrască vocea într'un mod supranatural, și să facă sfortări mari spre a ajunge, de exemplu să imiteze pe cutare séu cutare orator renumit; nu, acesta încă ar pute fi un defect, căci imitațiunea, se va pute totdeauna observa de ori cine că nu-i decât o imitațiune: e vorba înse, ca fiecare să se silască, cu mijlocele-i proprii, de a-și cultiva modul de vorbire, și a-și desvoltă vocea; căci, trebuie să o spunem, vocea prin o bună metodă, se pōte desvoltă, împodobi séu inavuți, și face așa, ca din o mică întindere ce o avea la început de exemplu, după un studiu și o aplicare serioasă să capete mult mai multă întindere, mai multă claritate, rotunțime, dulceta.

Chiar defecte naturale, prin studiu stăruitor, se pot înlătură, decât nu în total, cel puțin în mare parte: așa s'au vedut gângavi, cari au dobândit o vorbire decât nu perfectă, cel puțin curentă; s'au vedut persoane ce nu puteau pronunță consónele *r*, ori *s*, ori *ce* séu *z*, că după o indeletnicire serioasă au ajuns să scape de acest neajuns al pronunției lor.

Trebuie a se mai ști, totodată, că pe lângă că vorbitorul ce n'ar avé calitățile cerute, se găsește de multe ori în trista poziție de a nu fi ascultat de cei cărora el le vorbește, dar apoi încă, se pōte, ca prin greșeli de pronunțare, ascultătorul să înțelegă cu totul altceva decât ceea ce vorbitor voește să spuie. Așa de exemplu unii pot înțelege în loc de comoră, omoră, în loc de grindă, ghindă, în loc de creță, rață, în loc de haină, haină, și tot așa alte multe.

Studiul serios asupra vorbirii și pronunțării, pōte deci aduce un folos vedut, — nu e un simplu luc — și este dar de o trebuință neapărăată tuturor celor ce se destin unei cariere în care principalul mijloc de acțiune le e vorbirea.

II.

Vocea.

Organul prin care exprimăm gândirile noastre, trebuințele și plăcerile séu durerile ce simte corpul nostru, este de sigur vocea. Ea are, aproape pentru fiecare om, o particularitate cu totul deosebită; a rare ori se vor întelni doi ómeni cari să aibă acelaș sunet, aceeaș putere, aceeaș întindere a vocii lor. Dovada cea mai bună ce o putem avé despre diferența vocilor, e, că mai în totdeauna sântem în stare a cunoaște numai după voce, și fără ajutorul vederii, persoanele cu cari am avut prilejuri mai dese de a convorbi.

Micimea séu întinderea unei voci, depinde în cele mai multe ori, dela construcțiunea anatomică a organului de respirație: dar se pōte éraš, ca ea să devie dela puțina séu mai multa întrebuintare, cum și dela buna séu réua întrebuintare a organului.

Muția, gângăvia séu pelticia, pot fi din naștere, se pot produce și din accidente în urma nașcerii, dar pot proveni și din lipsa unei ingrigiri materne raționabile. S'au vedut copii, cari nu presintau nici un defect de construcție a organului vocal, cari erau prin urmare destul de apți spre a pute vorbi, și totuș ei se aflau într'o neputință completă ori parțială de a se exprima; mai târziu înse, prin educațiune bine ingrigită, s'au putut îndreptă într'un mod óre-care aceste neajunsuri ale celei dintéu creșceri defectuoase.

Esemplul ce ni-l dá studiarea muzicii e cel mai frumos din câte putem cită, pentru inavuțirea și în-

frumusețarea vocii. Un bun cântăreț, se va exprima totdeauna chiar în vorbirea lui particulară destul de clar; acesta pentru că, spre a ajunge să cunoască muzica, cântatul, el a trebuit mai întâi să se dedeie la o serie de exerciții, de modulării a glasului său, care i-a adus o îmbunătățire pe nesimțite și în pronunța sa.

Deci, ca începutul unei îndreptări solide, n'am pute recomanda ceva mai bun, celor ce se simt cu ore-cari defecte în vocea lor, decât studiarea rațională și sistematică, a cântului.

Acelor, cari din deosebite motive, n'ar pute să se dedeie unui studiu serios al muzicii, li se poate recomanda totuși exerciții dilnice, necontenite și cu totă puterea vocii lor, cel puțin pe gamele suitore și scoboritoare ale muzicii, dela cea mai de jos notă, până la cea mai de sus ce o pot ridica; acest lucru e de neapărată trebuință, pentru corectarea multor defecte de pronunțare și pentru desvoltarea vocii.

Indată ce cineva este stăpân pe emiterea sunețelor din una sau două game, ce le poate executa, e foarte folositor a așeză pe acele game cuvinte, fie dintr'o poezie, fie din prosă, sau improvisate, adica, câte o silabă pe fiecare notă. După câteva luni de asemenea exerciții, îmbunătățirea vocii trebuie să fie foarte simțită, și o mare parte din defectele de pronunțare, înlăturate.

Mijlocul de a căuta cineva să vorbească singur într'o cameră, fără a fi audiat de nimene, în fața unei oglinzi, (în care vorbitorul își inchipuește a vedea un critic,) nu prezintă mai nici odată destulă garanție de reușită, atunci mai ales, când cel ce se încercă a-și corecta vorbirea, nu va fi absolut pătuns de regulile de critică proprie ce le vom espune mai departe, căci puține inteligenți sunt apte de a-și vedea, fie și prin mijlocul unei oglinzi, defecte pe cari nu și le cunosc, de cari nu-și pot da seamă, și cari le scapă prin urmare dela corectare, ori cât de mare le-ar fi bunavoința de a le prinde și îndreptă.

N. A. Bogdan.

Despre mănuși.

Mănușile, ca părți întregitoare ale îmbrăcăminteii, sunt de mare însemnătate, deci bărbatul de cultură se va îngriji ca să se prezinteze în societate cu mănuși curate și nezdrențose. Aceasta cu atât mai vârtos, că prin mănușile zdrențose și necurate, și îmbrăcăminteaa cea mai galantă perde foarte mult din frumusețaa ei.

Afară de acesta după mănuși ne judecă și starea noastră socială.

Precum vedem mănușile reclamă o mare îngrijire din partea noastră, cu atât mai vârtos, că astăzi sunt foarte scumpe și din di în di vor devini tot mai scumpe, de oră-ce moda mai nouă a închis cu totul din societate toate mănușile scurte și în locul acestora a introdus mănușile lungi, așa încât ați mănușile cari nu-s cu patru bumbi, mai toate-s eschise

Dacă suntem necesați a economisă cu mănușile, este bine ca să folosim pentru o îmbrăcăminte de coloare închisă mănuși de coloare închisă, ăr pentru o îmbrăcăminte de coloare luminosă, mănuși de coloare deschisă glasée. Este un lucru necuviincios a ne trage mănușile pe mâni după ce am plecat de acasă, deci când pășim din casă, mănușile se cuvine să ne fie pe mâni. Dacă din întemplantare nu le-am tras de acasă pe mâni, să nu le nici tragem decât numai atunci când intrăm în ceva salon. Mănușile sub duratăa vizitei le ținem pe mâni. Mănuși curat albe folosim la nunți, la botezuri, în baluri și la alte festivități mari.

Mănuși de coloare deschisă, dar nu albe, întrebuintăm la facerea vizitelor, ăr la preumblări și în călătorie ne servim de mănuși de coloare închisă. La înmormentări și alte ocațiuni funebreale îmbrăcăm mănuși de coloare neagră.

Femeile pot purta mănuși negre la ori ce ocațiuni; de altminte colorea și forma mănușilor o stăto-reșce moda.

Dacă suntem invitați la prânz, numai atunci ne tragem mănușile depe mâni, când ne aședăm la mesă și încă înainte de a despătură servieta. Mănușile nu se cuvine să le aședăm pe mesă, lângă tăier, ci le punem în buzunar

Ar fi o greșelă în contra buneicuvințe, dacă înainte de a ne sculă dela mesă — după confecturi — indată am trage mănușile pe mâni, căci prin acesta am arată că voim a indemnă pe dómna casei a se sculă dela mesă, deși dreptul de a da semn spre acesta i compete numai dómnei de casă.

Dacă suntem provocați a executa ceva piesă musicală pe pian, indată tragem jos mănușile depe mâni și le lăsăm așa până ce finim executarea, după aceea indată le tragem ăr pe mâni și ne aședăm la loc.

La cântare mănușile le ținem pe mâni. A dansă fără mănuși sau numai cu o mănușe trasă pe mână, e foarte necuviincios, prin urmare nici un cavaler să nu iee în nume de reu decât damele nu voese a dansă cu el până ce nu ș-a tras mănușile pe mâni.

Unui cavaler când fumeză i este iertat să-și tragă jos mănușa depe mână stângă, dar e mai consult și mai cuviincios decât pe amândouă mâinile i sunt trase mănușile.

În locuri publice, la prânz sau alte ospețe, damelor le este iertat să-și tragă jos mănușa de pe mână dreptă, inse depe mână stângă nu. Până ce mână dreptă e ocupată, mână stângă se ingrigeșce și de mănușa mânei drepte.

Cavalerul încă poate să-și tragă mănușa depe mână dreptă când d. es. are de luat în mână confecturi, pome etc. sau are de întors foi în careva carte.

În salon mănușile le ținem pe mână, decât inse, — precum am diș — pentru ceva ocupațiune o am tras jos mănușa depe mână dreptă, atunci înainte de eșire imediat nu se cuvine să o tragem pe mână, ci așa fără mănușe trasă pe mână ne depărtăm.

Acosta se face pentru aceea, ca să nu dișă nimene că am tras mănușa din nou numai pentru a-i întinde mână așa.

Bunacuvință ne ordonă ca să întrebuintăm totdeauna mănuși curate. Mănușile cari le-am folosit în bal, nu se cuvine să le purtăm după aceea până ce-s negre de murdare. Asemene nu se cuvine a întrebuintă nici mănuși de coloare luminosă glasée când sunt necurate. Pentru ca să putem întrebuintă mănușile albe, cari le-am folosit în bal, și mai departe, le curățim cu benzin. Mănușile albe și colorate de glasée le putem curăți așa, că mănușa care voim a o curăți o tragem pe mână, după aceea luăm un burete (șponghiă) îl incingem în lapte dulce fert și rece depe care am luat smântâna. După aceea luăm săpun alb și-l frecăm cu partea umedă a buretelui, după aceea frecăm bine cu buretele mănușa. Buretele îl stórcem mai de multe ori, după aceea ăr-l incingem în lapte și săpun alb și ără frecăm bine mănușa. După ce o frecăm de vr'o câteva ori, o punem să se usce; și când de trei părți e uscată, o întindem în toate părțile cu băgare de seamă; degetele asemene se lărgesc cu un lemn neted, gătit spre acel scop.

Florian Danciu.

Din viața de București.

(Un concert, »Hugenoții.« Baluri. O nenorocire care aduce fericire.)

1/13 decembre 1886.

Aici veșnic trebui risul s'ai pe buze n'tipărit,
Fie densul chiar minciună, căci aice totul minte,
Tôte sânt sub mască puse: vorbe, fapte, simțeminte. . .

Aceste versuri imi reviniră 'n minte în tot timpul grozav de lung, cât a durat »represintatiunea musicală și dramatică dată de dna Iulia Cocorescu,« duminică, în sala Ateneului. Cu totă silința ce concertista își dedese să pară veselă, zimbitoră, luxosă în bogatu-i costum de mătășă neagră, veseliea eră intunecată de durere, zimbirea plină de amărăciune, lueșul ascundea reu mersu-i șovăind. Adevărul e, că nenorocirile ce-au lovit-o sânt pré mari pentru ca aparințele să pôtă șterge, fie și pentru câteva momente, adâncă ințipărire ce acele au lăsat în totă ființa ei, deși totuș n'au fost în stare să stingă trăsurile de frumusețe de cari strălucia, și încă strălucește printre lacrimi, chipul de un desemn admirabil al dnei Cocorescu.

Născută și crescută în imbelșugare și intr'adevăr frumôsă, a fost copilă fericită: nenorocirile inse n'au întârziat a o lovi ca femeie, pân' a o nevoi să recurgă, încă suferindă, la ajutorul talentului ei de pianistă, la cunoștințele musicale ce căpătase odinioară.

D'altmintrele, artișt și public, toți s'au grăbit a da concursul lor cel mai larg dnei Cocorescu, și în acésta au dat dovadă de bune sentimente.

Concertul, lung ca și lungile șiruri de nume ale numeroșilor participanți, s'a deschis printr'un trio de Rubinstein, pentru pian (concertista,) violoncel (Dumitrescu) și vioră (Vlădoian.) Înțelegeți, fiind date numele executanților, că interpretarea n'a lăsat nimic de dorit. Dna Cocorescu, deși n'ar fi nimerit să-i găsim acum defecte, constatăm acum cu plăcere, că n'are nici unul, puțină forță desfășurată în atacul tastelor fiind rezultat fatal al suferințelor fizice ce îndelung a îndurat. Astfel, manifestările simpatice ale salei au putut s'o convingă cât este de iubită de toți.

Dintre artiștii operei italiene, tenorul Pizzorni și baritonul Verdini au lpsit dela făgăduiela dată, și cu atât mai bine, în ce privește pe cel din urmă, pentru urechile auditorului. Cât despre dl Pizzorni, care eră să ne cânte romanța din »Gioconda« lui Ponicchielli, ceea ce ne-ar fi făcut multă plăcere fiind o noutate pentru noi, dna Rossini ne-a despăgubit cu »Ninon« de Tosti. Dnele Prevost și Leonardi încă au cântat câte un solo și duetul »Una sera d' amore« de Campana, care a plăcut foarte mult.

Pe lângă aceste, dna Romanescu a dis monologul Ionei d' Arc, din act. IV, și dl Manolescu, un marș de Bolintinean, din care n'am putut prinde nici un cuvânt, mulțămită volubilității cu care a fost recitat și a pronunțării nelimpede a cuvintelor.

»Schinteia« schintetătorea de spirit comedie a lui Pailleron, a ncheiat concertul destul de târziu, căci se intunecase cum se cade. Totuș intunerecul ce ne 'mpedecă d'a observă fie care espresiune a artiștilor și d'a le distinge tôte mișcărilor, nu putea s'ascundă ochilor privitorului și cadrul pécătos ce decorurile de loc potrivite făceau gingașei scrieri a dramaturgului francez: Un fond de vile pe țermul unui lac; în drépta o colibă miserabilă ținând locul peronului splendid al castelului Leoniei de Renat;

niște portante jigărite, ne mai represintând nimic decât o mėsă înformă de o colóre fără nici o colóre; o mėsă de brad, de cărciumă, și niște scaune hodorigite, în locul meselor și bancelor artistice dintr'un parc bogat.

În așă condițiuni și cum ora eră înaintată (4 p. m.) găsim c'ar fi fost mai nimerit să se elimineze din program: d'altfel n'au așteptat mulți s'o vedă, căci o mare parte din sală se golise înainte de sferșit.

Cu totul contrar fusese în ajun ș-a fost și a doua zi la operă. »Hugenoții,« sublîma producțiune a lui Meyerbeer, deși departe d'a fi montată cu esactitudinea istorică cerută de tradițiune, cu bogăția de accesorii impusă de cadrul măreț al operei, cu numărul însemnat de instrumente cerut de orchestrațiua colosală a partițiunii, a fost totuș un strălucit succes pentru stagiunea operei.

Libretul, deși semnat de Scribe, scriitorul care a preșerat cu 'mbelșugare verva-i strălucitoare în mai multe sutimi de piese, datorește cele mai frumose scene vodevilistului Emile Deschamps, și étă prin ce impregiurare: Pe când se făceau repetițiile operei, Scribe se află dus în Pirine. Meyerbeer nu pré eră mulțămîit de poemă și cerea cu stăruință să se facă schimbări, pe cari neputându-le obținé de la Scribe, se adresă lui Deschamps. Acesta, sub direcțiua măestrului și ajutorat de consiliile lui Nourrit, celebrul tenor care a creat rolul lui Raoul, scrise în câteva zile scena intrării lui Marcel, canțona: »Piff, Paff,« marele duo dintre Marcel și Valentina din actul III. »stretto« finalului din acelaș act, marea arie alui Raoul în scena balului, tablou astădi suprimat, romanța Valentinei care deschide actul IV, aria pagiuului, mărețul duo din actul IV și funebrul trio din actul V.

»Hugenoții« inscenéză cea mai tristă și cea mai sângerôsă dramă din istoria Franței: măcelul protestanților din nóptea sfântului Bartolomeu (24 august, 1572,) ordonat de Carol IX după indemnurile pré catolicei Caterina de Medicis, mama sa și a Guisilor.

Piesa se deschide printr'un ospet pe care contele de Nevers il ofere prietinelor sei în ajun d'a renunță la viața de slăcâu. Raoul de Nangis, un tiner hugenot, se află printre catolicii invitați ai contelui, care e departe d'a împărtăși ura lor în contra protestanților. Aici Raoul povestește cum o încântătoare copilă, oprită 'n drum de niște tineri reu crescuți, și apărută de el în potruva atacurilor lor, i mulțămise cu surisul cel mai atrăgător. În momentul acela, contele e anunțat de un pagiu, că o femeie tineră și frumôsă dorește să-i vorbească. Ospetii fiind atrași de curiositatea de a vedé pe necunoscuta, Raoul recunoșce 'n ea pe idolul gândirilor sale. Dar și lui pagiuul i înmanuéză o invitațiune din partea unei femei, care-i impunea să se lase a fi condus cu ochii legați, ceea ce Raoul primește cu totă mulțămirea tineretii iubitoare de aventuri.

Actul II ne transportă în parcul fermecător dela Chenonceaux, mărețul castel zidit de regele Francisc I, pentru ducesa d' Etampes, p'atunci reședința favorită a Margaretei de Valois, regina Navarei. Regina aflase iubirea ce una din dșorele curții, avea pentru Raoul, și-i făgăduise să se intereseze de fericirea ei. Acésta eră Valentina, fiica contelui de Saint-Bris și eroina viselor lui Raoul. Dar pentru ca să pôtă fi a lui Raoul, trebuia ca de Nevers, căruia Saint-Bris i făgăduise mâna fiicei sale, să renunțe la căsătoria ce se proiectase: étă ce-a prilegit visita Valentinei la contele de Nevers, căruia se dusese să-i destăinuésă amorul ce hrăniă pentru altul și să-l roge d'a o lăsa liberă. Dar Raoul, care respunse cu bucurie la r...

punerile reginei, vădând pe Valentina, pe care o credea amanta contelui, o respinge cu dispreț, ceea ce dă naștere unei provocări din partea tatălui Valentinei și grăbește căsătoria acesteia, a cărei onoare atinsă cerea o reparațiune, cu contele de Nevers.

Așa dar Valentina e condusă la biserică, unde auzind complotul infam urzit de tatăl ei, în unire cu alți catolici, d'a ucide pe Raoul și pe hugenoții lui când vor sosi la locul de întâlnire, alergă, în iubirea ce cu totă înfruntarea suferită avea pentru Raoul, găsește pe Marcel, servul credincios al acestuia și-i descoperă ceea ce se urzise. Dar nu mai e timp, căci protivnicii se întâlnesc și lupta începe. Din fericire, sosește regina, care întrebă cine-a provocat vătura de sânge? Valentina, adusă de Marcel, descoperă pe tatăl ei, și Raoul înțelege atunci tot devotamentul copilei. Ca totdeauna înse, în asemeni ocaziuni, e prea târziu: Valentina era acum soția lui Nevers.

Neremânându-i decât să moră la piciorii ei, Raoul se introduce lângă dânsa. Ascuns de Valentina, la sosirea soțului ei, Raoul are ocaziunea să audă complotul și jurământul ce-l fac seniorii și preoții catolici ca în noaptea aceea să ucidă pe toți hugenoții. Conjurații se duc și măcelul nu va întârzi să începă. Alergând să prevină pe partizanii lui, Raoul e reținut de Valentina, care tremură să-l piardă. În timpul acestei lupte între amor și datorie, asasinatul începe. Glonțele cad plouă peste victime. Datoria trebuie să învingă amorul, Raoul sărută încă odată pe iubita sa și se repede spre ferestră. Un glonț îl lovește și cade ne'nșulețit lângă Valentina.

Aici se încheie acțiunea pe scena noastră. În realitate înse, opera mai are un act, pe care trupele ce se succedă la noi îl omit mai în totdeauna.

Când se deschide actul V, hugenoții sunt măcelăriți. Numai câțiva dintreșii își găsesc scăparea într'un templu. Printre aceștia regăsim pe Marcel și pe Raoul, care a alergat în ajutorul fraților lui. Aici sosește și Valentina. Soțul ei, care deși catolic, protestă d'a lua rolul de asasin, a cădut sub loviturile conjuraților și Valentina, acum văduvă, a venit să moră lângă iubitul ei. Marcel binecuvânteză pe cei doi amorozi, cari înaintea cerului sunt soți. În timpul acesta biserică e impresurată de catolici. O salvă de glonțe străpunge pe Valentina, pe Raoul și pe Marcel, și contele de Saint-Bris, care e în fruntea asasinilor, călcând peste cadavre recunoșce pe fiica sa.

În ce privește partea musicală, ce putem spune noi, cu totul profani, de opera unui măestru care la vârsta de șase ani da concerte pe pian, și despre care, peste trei ani, «Gazeta musicală» din Lipsca vorbea ca de unul dintre cei dintâi pianiști berlinesi?

Vom spune numai, că German prin locul nașcerii și al primelor sale studii musicale, Italian prin acela al perfecționării în arta de a trata vocele și Frances prin acela al sancțiunii geniului său, Meyerbeer a trecut prin toate aceste trei frase: germană, italiană și franceză, fusionând în arta sa caracteristica muzicii acestor trei națiuni, ceea ce e caracterul principal al talentului său.

«Hugenoții» este a doua operă în maniera franceză a măestrului, s'en mai bine din aceea față a talentului său în care acesta își desfășură totă originalitatea. În adevăr, prima față a talentului său e cu totul germană: în urma nereușitei lui «Abimelek» sau «Cei doi Califi» trecând după consiliile lui Sallieri, în Italia, măestrul adoptă maniera italiană, caracterizată prin «Il Crociato in Egitto». După trei ani de repaus, și după încă atâția de supărări, cauzate de nenorociri în familie, fiind chemat la curtea Franței,

lucra neperitorea operă: «Robert Diavolul». Succesul acesteia, care numai la opera din Paris s'a jucat până acum de mai mult de 500 de ori, hotări pe directorul operii, doctorul Vernon, să ceară o a doua partiție lui Meyerbeer, și se stabili ca măestrul să dea gata, într'un timp determinat, opera «Hugenoții», fiind obligat, în cas contrar, să plătească o despăgubire de 30,000 franci. În timpul acesta compositorul, fiind nevoit a-și duce soția, care se n'bolnăvisese, în Italia, ceru impresarului o prelungire de termen, ceea ce refuzându-i-se, trebui să plătească suma ce se fixase prin contract ca despăgubire. Cu toate aceste, doctorul nu întârziă să înțelegă paguba ce i-ar aduce pierderea unei opere cu nerăbdare așteptată și recomandat dinaintea publicului prin numele compositorului și propuse o nouă învoelă: cei 30 000 franci fură napoți măestrului și «Hugenoții» apărură pe scena operii din Paris la 26 februarie 1836.

Interpretarea operii, la noi, după cum am spus mai sus, a fost un succes deplin pentru trupa dlui Serghiad. Dl Pizzorni, în rolul lui Raoul, a fost pentru noi ca o revelațiune. Notele ce-a scos, au fost uimitore, și cu deosebire în admirabilul duet din actul IV, cu Valentina, în care ademenirile amorului și împotrivirile datoriei izbucnesc cu totă puterea lor, a smuls aplausele frenetice ale salei întregi.

Pe lângă dsa, care a fost eroul seriei, dnele Rossini (Valentina,) Prevost (Margareta de Valois,) Leonard (Pagiul,) s'au silit a fi la înălțimea zdrobitoare a partițiunii. Dl Marcassa (Marcel) a fost desevârșit cu totdeauna și Teodorescu, basul nostru, în rolul lui Saint-Bris, ne-a descoperit încă odată frumuseța vocii sale. Numai corurile au fost slabe și acel al Junghiurilor, după cum observă cu spirit un critic, merita să fie njunghiat.

Deși încă despărțiți de carnaval printr'o lună de post, seria balurilor s'a deschis cu cel pe care societatea de binefacere regina Elisabeta l'a dat marți, în sala băilor Eforiei, mai mult pentru distracția oșpeților Suveranilor noștri (prinții Leopold și Ferdinand,) decât pentru ajutorul săracilor. Din nenorocire înse, nici unii nici alții n'au putut fi mulțumiți. Publicul găsind că stagiunea balurilor se deschide prea de timpuriu, a preferat să se plimbe la razele lunii, dintr'o noapte frumoasă ca de primăveră, decât să sulte la razele lampelor electrice din sala de bal.

Acăsta r'a descurajat pe membrii clubului Intim, cari își anunțase balul pentru sâmbătă, «fără tombolă și fără de nici o vândare» dar cu daruri, ca la nunți, și cu supeuri plătite cu 8 lei de cap. Nu știu dacă prețul esorbitant al intrării (10 lei de persoană) a hotărât pe mulți să se lase a fi ademeniți de făgăduelile afișului. Noi, și mulți alții, am preferat mai bine muzica lui Verdi, musicelor de sub inspecția dlui Hubsch, și am mers la operă pentru a asculta pe «Hernani».

Tunurile vestind alegerea lui don Carlos la tronul lui Carol Magnu, mi-aduc aminte că am uitat să ve întretin despre cele cari în ziorii zilei precedente ne-au deșteptat din somn, spre a ne aminti că ziua de 28 novembre e aniversara luării Plevnei. Și unele și altele înse erau departe d'a produce emoțiunea iscată de dinamita care, cu câteva césuri mai înainte (pela 3 din noapte,) explodase într'unul din bordeiele Pirotehniciei dela Cotroceni. Un neindemânatic dinamitoman, introducându-se în gropnița numită foarte serios «Moviță», să fure, negreșit, puțină dinamită din cele 3 chilo ce se aflau aici, la olaltă cu mai multe de ierbă de pușcă, a pricinuit esplosia, care cutremurând tot

orașul, a svêrlit acoperemântul refectorului casarmei de geniu, cu tôte că departe cu 400 metri de locul sinistrului, a spart grajdul și aprôpe tôte jamurile dela Palatul Cotroceni și asilul Elena Dómna, depărtate de 600 metri.

Dar tôte relele cu bunul lor. Elevele asilului au fost deslêtate tótă ziua de muzica ce suveranii au ordonat să se aducă la asil, spre a le face să uite spaima ce suferise.

Etă, negreșit o nenorocire, care a adus fericire.

La ora 11, se sêvêrșia în bisericeuța modestă a sfântului Spiridon, din delul Spirei, situată între și la câțiva pași de casarmele Alexandria și Cuza, Te-deumul obișnuit. De aici, serbarea se incheiă la noua școlă militară, situată în apropiere, cu un dejun militar.

Și acêsta e tot cu ce resplătim sângele atâtor martiri obscuri, imprășciat pe câmpurile Bulgariei!

A. C. Șor.

Scrisori din Bucovina.

(Ședința festivă a Societății «Junimea» mórtea lui Emilian Weitsecker, cale ferată vicinală.)

Cernăuți, 12 dec.

Sêptemăna trecută se ținū ședința festivă anuală a societății academice române »Junimea« în sala spațioasă a »Armoniei.«

Ședința a fost anunțată pe 4 decembrie, dar din cauza morții dlui Emiliu Weitsecker, dirigent artistic al »Amoniei.« se amână pe sêptemăna trecută. Fiind în acea zi și »Caterina« n'au participat mulți ôspeți, fiind împărțiți prin case particulare, unde se serbă patronul. Prezenți au fost dnii dr. Vasile Mitrofanovici, prof. universitar, rectorul universității, Bumbac Ion, prof. Halip Grigoriu, Onesim Tiurcan, secretar, prof. Procopovici Nic. Esareh catedral, Stamati Nicolaiu invêț., Halip Valerian, ascult., Halip Vasilie, elev la dir. bun. fond. relig., Emilian Manasteroki cu dna sa soție, Turturean Amfiochiu, auscult., Zavodovski Ion, actuar consistorial, dr. Dimitrie Onciul, profes. Tarasievici invêț., Hrisica locot., Ghișescu din România.

Ședința o deschise dl Teodor Popovici, cand. fil., predând în public președința pe anul viitor noului președinte Isidor Stefanelli, stud. jur., care punându-și cordăua roș-galbên-albastră pe umer, vorbi despre programa și datorințele societății academice române »Junimea.« Vice-presidentele ei dnul George Turturean, st. jur., salută în limba germană pe rectorul și profesorii dela universitate. Rectorul universității vorbi despre concordanța între naționalitățile Austriei și ură un bun progres »Junimei.« Dl dr. Vasile Mitrofanovici despre unire și scopurile nobile ale »Junimei.« Pretotindine în lucrarea noastră, țise dlui, lucrăm cu puteri unite mai bine decât cu puteri isolate. Dvôstre v'ați unit puterea și v'ați concentrat acêsta la un scop comun. Pe lângă studiile dvôstre universitare, ve ocupați și cu progresarea națiunii române. Noi bêtrânii privim cu plăcere din depărtare la activitatea dvôstre. Și noi sântem mișcați de același simțemânt ca și dvôstre. Dorința noastră este, să lucrați și mai departe astfel. Ridic pâharul acesta în progresul »Junimei!«

Dl Bumbac Ion, stud. jur. vorbi despre matadorii culturii nôstre naționale. Ștefan cel mare veghiéză și și nôpte asupra noastră. Timpuri vitrege avurem, dar umbra lui le delătură. Scris e în cartea sortii: ginta română va fi mare și Românul are șapte vieți. Oratorul vorbeșce despre reinviătorii Bucovinei, în onorul căroră ridică pocalul.

Corul »Junimei« intonă apoi »Latina gîntă« a poetului nostru laureat Vasile Alecsandri.

Dl Onesim Tiurcan, secretar la direcțiunea bu-nurilor fondului religiosar, salută societatea în numele ôspeților și constată cu plăcere progresul ce făcuse ea.

Corul cântă cântecul »Trei colori«

Ștefanelli Isidor, președintele »Junimei.« vorbeșce despre starea tristă a românismului înainte de trei decenii, de societatea pentru literatura și cultura română în Bucovina și de fiica ei Armonia și Junimea, cari ridică flamura română; celelalte fiice a mamei bêtrâne, nemăritate încă, dar naintate în vrêstă, nu le binevoii a aminti dl president.

Profesorul Ion Bumbac mulțameșce în numele societății pentru literatura și cultura română în Bucovina, cu invoirea seniorului presinte al ei dl dr. Vasile Mitrofanovici. Dl orator descrie într'o lungă cuvântare tôte fazele luptei românismului bucovinean până în ziua de azi, al cărei focar fost-a și este societatea literară. Cel mai aprig luptător și inima societății fost-a dl Miron Nihaiu Călinescu. Admonieză pe tineri de a se feri de nereligiositatea și immoralitatea, cari strică caracterul.

Dl Procopovici, stud., mulțameșce în numele Armoniei pentru amintirea-i tăcută.

Ședința oficială se ridică și începe partea neoficială sub presiudiu dlui profesor Ion Bumbac. Petrecerea devine fôrte animată. Mai mulți domni cântă solo. Dl Barbu cântă mai multe piese din un »bêt.« Dl Ghișescu vorbeșce despre știință și puterea ei. De abiă pela 3 1/2 dimiñeța se sfêrși petrecerea animată.

Dirigentul artistic al Armoniei, Emiliu Weitsecker, a murit după o bolă scurtă în Cernăuți. Armonia perde fôrte mult. Dl Weitsecker eră din Iași, unde tatăl-seu e profesor de muzică la un liceu. Studiile sale le făcu la conservatoriul din Viena, unde obținū și medailă. Eră fôrte iubit pentru manierele și caracterul seu. Regretele pentru perderea sa sânt fôrte mari nu numai la Români, ei și la Germani. Armonia cântă la spital, unde murise și la cinterim, cântecce triste și în biserica catolică societatea filarmonică germană din Cernăuți. Dl profesor Ion Bumbac ținū la cinterim o cuvântare tristă în memoria repausatului tiner: el avea numai 21 de ani.

La 30 novembre s'a deschis calea ferată secundarie Hliboca-Carapciu-Behomete și Carapciu-Ciudin, fiind de față reprezentanții mai tuturor autorităților civile din Cernăuți. Calea ferată e construită de boeri români, avênd i fruntea lor pe fostul ministru Alesandru baron Petrino. Sêra a fost banchet mare.

Dionisiu O. Olinescu.

M o d a.

— Viena.

Decembrie este anunțătorul petrecerilor ce urmêză în ianuarie și februarie, dênsul adună lumea elegantă în salone, teatre și concerte și decă vine de tot aspru pe ghiață sêu la partii cu sania și tot dênsul e acela, care aduce o mulțime de novități pe terenul modei.

Fasoul ce-l aduce luna acêsta, e dătător de ton în întreg sezonul, pâlăria ce acuma devine obligată, va domină până prin martie; ceea ce a creat moda în octombre și novembre, acuma e pus în fereștrile magazinelor.

Stofele cele mai noue de bal și serate lieuresc ici și colo printre stofe pêroșe și quadrolate de promenadă, țesături ușore fine ca nori, atrag privirile trecătoarelor, stêrnesc dorința și una sêu alta cuconiță,

se și visează învălțată în iluzion ori gaze și decorată cu flori!

Nu e indoielă, sezonul are să fie foarte splendid; brocate grele, broderii fine și flori frumoase garantează asta. Și toate aceste cum vor arăta la lumina cea magică electrică, în marea cea ferică de lumină! Iluzionul cel preserat cu perle va apăre ca stropit cu diamante și stelute, gazeul îl vei pute asemăna cu negura tòmnei, ăr pe catifeua cea decorată cu broderii de iet, vei eugetă că fulgeră curenți electrici! Și florile? pe aceste le-a imitat moda așa tare, încât s'era numai cu greu le vei pute cunósce din cele naturale. Inse e destul, nu voi ca să tradez și să descriu mai departe novitățile sezonului de bal, ci acuma o să me incere în șirele următore a descrie moda de presente.

Rochia largă e tot obligată și până acuma nu s'a ivit încă nici o schimbare cu privire la fason și croitură. Modelele englezești s'nt tot predominante și mai tóte costumele de stradă și visită ne presintă forma acestora, în unele casuri totuș se póte observă și o combinațiune de gust englezesc și frances. Stofele din cari se gătesc aceste, s'nt postavuri cevas mai dure și mai gróse ca în anul trecut, apoi noppees bițioșe și dure, o stofă dură p'rosă v'erstată numită «Princesse de Vales» și o mulțime de stófe quadrolate cu bordire de ciucuri de m'etasă.

Stofele b'rbătești asemenea încă s'nt foarte c'utate, cu deosebire cele intunecate. Nuanțele sezonului s'nt indigo, tabac, cenușiu și cafeu. Stofa de peluche asemenea e foarte modernă și combinată cu fail și rips ofere toaletele cele mai elegante de visită.

Toaletele de stradă se gătesc dintr'o singură stofă și au ca decorațiune la grumazi și mâneci broderii de iet și m'argele.

La toalete mai elegante observăm tunică lungă arangiată în crețe bogate și susținută într'o parte cu agrafe și pasamenterii.

În general broderiile s'nt foarte plăcute, tablieruri întregi se ved acoperind rochia și ghirlande întregi decoroză talia pe pept și la mâneci.

Mantilele cele mai noue s'nt gătite din brocat, damast și peluche și decorate cu blană și pasamenterii splendide de m'etasă, iet și perle de lemn. Forma acestora e lungă, înderēt cade în crețe și în indoituri bogate, ăr înainte e închis până în jos.

Valeria.

Fuga.

-- Veđi ilustrațiunea depe pagina 585. --

Istorie scurtă. Tinerii s'au iubit, dar părinții s'au opus. El a fost oprit să mai vină în casă. Ea, păzită, nu putea să-i mai vorbescă. Dar amorul i-a fost mare. Într'o nópte a fugit pe ferestă ajutată de servitóre.

I. H.

Literatură și arte.

Știri literare și artistice. *Regina României*, după afirmațiunea unui ȓiar din Budapesta, va ține prelegeri de literatura modernă la întea școlă de fețițe a orașului București. — *Dl Gr. Marin* publică în »L' Etandard« organ al alianței greco-latine la Paris, un articol intitulat »Români.« — *Dl Enric Iscovescu* din România, intern provisoriu al spitalelor din Paris, a lăcut în colaborațiune cu dl Care, un memoriu asupra rachitismului, pentru care Academia de medicină din Paris a premiat pe autori. — *Poesia dlui Pompiliu*, intitulată »Nu-i Minca, nu-i« și apărută mai

an în f'ia noastră, a eșit și 'n traducere ungr'escă făcută de dl G. R. în »Nagyvárad.« — *Ubicini* pregătise o istorie a României în limba francesă: acesta rev'edută de dl G. Bengeseu, a apărut ȓilele acestea la Paris. — *Dl A. I. Odobescu* publică un studiu în »La Gazette Archeologique« din Paris asupra »Vasului de argint al ȓeței Nana-Anat.«

Restaurarea bisericei Trei-Erarochi în Iași. ȓiarele din Iași spun că lucrările pentru restaurarea bisericei Trei-Erarochi continuă cu multă activitate. Ele s'nt deja foarte avansate și este de sperat, că încă în t'omna acesta lucrările esteriore, în ceea ce priveșce sculptura, vor fi terminate pe deplin. T'otă partea din fața a bisericei e terminată, ăr în partea de c'ătră Nord mai este puțin de lucru. Biserica Trei-Erarochi va fi o pod'obă pentru Iași și unul din cele mai frumoșe edificii din ț'ară.

Retipărirea cărților bisericești. »Telegraful« anunță, că în cur'end vechia tipografie dela m'ănastirea N'emțu va fi reparată și i se vor înlocui literele cirilice, cari le avea până acum, prin literele latine. Acesta tipografie va servi pentru tipărirea cărților religioșe și se va mai adaugă pe lângă ea încă un atelier de litografie și iconografie.

Poesiile lui Conachi. În cur'end va apăre, scrie »Epoca«, o operă literară foarte însemnată: »Poesiile marelui poet moldovean Conachi.« Acesta operă va fi precedată de o importantă prefață datorată penei printului Vogoridi.

Biblioteca copiilor. Din publicațiunea acesta primirăm ărăș doue broșure, a 3-a și a 4-a, cari au un cuprins mai potrivit pentru copii decât cele dint'eu. Broșura nr. 3 conține: »Toma a lui »Moș« seu »Românul la b'etrânețe« legendă poporală; »Fragile« istori'oră morală. Broșura nr. 4 conține povestea »Stan Bolovan.« Prețul unui numer 2 cr. De v'endare în librăria N. I. Ciurcu, Brașov.

ȓiar nou. *Cucuruaia* va fi numele unui ȓiar umoristic, care va apăre la București: printre principalii colaboratori va fi și dl P. Grădiștean.

Teatru și mușică.

Știri teatrale și musicale. *Dl Lubici* va da în 16/28 decembrie un concert la București, cu care ocașiune artistul va eșecută una din rapsodțiile sale române. — *Dl D. Popovici*, cunoscutul bariton, va plecă în cur'end la B'elrad, Galați și Brăila, unde va da concerte

Teatrul Național din București. S'ptemana trecută s'a jucat drama lui Victor Hugo »Lucreția Borgia«, care a lăcut efect și s'a mai dat de doue ori. Direcțiunea Teatrului Național a hotărīt ca joi 11/23 decembrie să dea o represintațiune în beneficiul artistului Iulian; la acesta represintațiune vor luă parte toți artiștii trupei. Se ȓice că represintațiunea dată de comitetul d'omnelor bucureșcene va fi în urmă.

Serbarea Vulcan la Beins. Programa societății de lectură a tinerimei studi'ose archigimnasiale pentru ședința festivă țin'endă în memoria fondatorului gimnasiului Samuil Vulcan în 25 decembrie n. 1886. 1. »Mersul lui Mihai Eroul« eșecutat de corul instrumental; 2. »Discurs de deschidere« rostit de presidentul societății, prof. I. Clintoc; 3. »Devisa Armoniei« de H. Horner, după acesta imediat »Senin și furtună« poesie de I. C. Negruzzi, musica de I. Vorobchievici, eșecut, de corul vocal; 4. »Cal'ul« poesie de I. Vulcan, decl. de N. Popovici stud. de cl. VIII; 5. »Quadrilul Armonia« de F. W. Paba, eșec. de corul instrum.; 6. »R'achel siralma« poesie de Arany János decl. de Iosif Clintoc stud. de cl. VIII; 7. »C'antec v'ănătoreșc« poesie de V. Bumbac, mus. de Tudor de Flondor, eșec.

de corul vocal; 8. »Der Ring des Polycrates« poezie de Fr. Schiller, decl. de Oct. Putici stud. de cl. VIII; 9. »Ardelena,« esec. de corul vocal; 10. »Românul în doinele sale« disertație de I. Lupulescu stud. de cl. VIII; 11. »Cucuruz« cântec popular, muzica de W. Humpel, esec. de corul vocal; 12. »Odă« în memoria nemuritorului Samuil Vulcan, decl. de Ioan Popovici stud. de cl. VII; 13. »Suspinul« vals de I. Ioanovici, esec. de corul instrum.; 14. »Michnea și Baba« poezie de D. Bolintinean, decl. de Ioan Popovici stud. de cl. VII; 15. »Cântec sicilian« poezie de V. Alecsandri, mus. de C. G. Porumbescu, esec. de corul vocal; 16. »Cuvânt de închidere« rostit de presidentul societății. Beins în 14 dec. n. 1886. *Ioan Lupulescu*, m. p. notarul ședințelor. *Ioan Clintoc*, m. p. presidentul societății.

Teatrul din Bêrlad. Piesele traduse au început să displacă publicului și 'n Bêrlad și dorește să vedă lucrări originale, dar de unde să le ia, decât nici Teatrul Național din București nu vrê să dea teren autorilor noștri și astfel nu pot eși la ivelâ piese originale noue?! Inse și trupa e cam slabă. Bêtrânul Vlădicescu e singurul care înveselește publicul. Nici piese, nici actori și totuș se pretinde ca ômenii inteligenți să-și dea spriginul!

Lista membrilor societății pentru fond de teatru român înscrși la adunarea din Bocșa-montană în 27 și 28 septembrie 1885. (Fine.) Cătră suma adunată prin colecte de 601 fl. 30 cr. au mai încurs pe sêma fondului de teatru român fără colecte dela Demetriu Antonescu Arad 4 fl, Vicențiu Prohab. Soșdea 2 fl. Nicodim Popovici Jebel 1 fl, Alesandru Rusu Carașova 1 fi, Stefan Ioanovici Cuptore 2 fl. Au încurs peste tot pe sêma fondului de teatru român 611 fl. 30 cr. Din care primind dl Iosif Vulcan cu ocasiunea adunării: 548 fl. 90 cr. Rămâne la dl cassar al comitetului arangiator Mihai Rusu, proprietar în Bocșa-montană: 62 fl. 40 cr.; care sumă dl cassar după rontorcerea sa din călătorie va transpune-o la locul destinat. Listele nr. 18 dela Izgar, nr. 40 dela Reșita-montană, nr. 41 dela Gerlișce au sosit comitetului arangiator gôle dela respectivii colectanți; êr listele nr. 10 dela Surduc, nr. 14 dela Duleu, nr. 16 dela Ierzig, nr. 21 dela Dezești, nr. 24 dela Têrnova, nr. 28 dela Apadia, nr. 30 dela Ohabita, nr. 31 dela Monio, nr. 35 dela Cuptore, nr. 38 nr. 39 dela Recita-montană, nr. 44 dela Lupac, nr. 45 dela Vodnic până în ziua de azi nu s'au subșternut comitetului arangiator, deși respectivii colectanți în doue rânduri au fost recercați a le subșterne. Bocșa-montană în 20 iuliu st. v 1886. *Ioane Marcu*, notarul comitetului arangiator.

C e e n o u ?

Șciri personale. *Regele României* a dat 100,000 lei pentru construirea școlilor pe domeniul Corônei. — *Dl S. Căian*, medic în Roșia lângă Abrud, a fost promovât de cătră universitatea din Jena la gradul de doctor în medicină.

Asociațiunea transilvană în timpul din urmă își încassază greu tacele de membri ordinari, căci parca scade numărul acelor, cari pot să vedă, că a jertfi pe an câțiva florini pentru spiginirea culturii naționale este o datorie. În ședința din 3 octombrie a comitetului, cassarul dl Eugen Brote a arătat acêsta Asociațiunii și a cerut atorisatiune ca să pôta lace încassările prin mandate postale, cum fac și alte societăți și diare. Comitetul a încuviințat propunerea.

Din diecesa Caransebeș. Pr. Ssa părintele episcop de Caransebeș Ioan Popas publică în fruntea »Foi diecesane« următorea înșciințare: »De ôră-ce lipsa de preoți în acêsta diecesă nu mai este atât de intețitore, precum a fost până acum, așă în considerarea decisului congresual luat în ședința V ținută în 12 iunie a. c. Nr. prot. 65, consistoriul diecesan în ședința sa de astăzi a luat concludul, că începând din 1 septembrie 1887 încolo și pentru parochiile de clasa a II și a III să fie primiți și admiși la ascultarea șciințelor teologice în institutul clerical diecesan numai acei tineri, cari au absolvit cu bun succes și purtarea morală corespunderore 6 clase gimnasiali, êră pentru parochiile de clasa I se vor primi în institutul clerical numai acei studenți, cari vor fi absolvit 8 clase gimnasiali cu bun succes și purtare morală corespunderore legilor școlare.«

Adunare preotescă. Preoțimea gr. c. din *protopopiatul Sămârghita* a ținut conferința sa în luna trecută în comuna Petrihaza, sub presiul protopopului Alesandru Bene. Cu asta ocașiune s'au cetit doue disertațiuni de cuprins moral. Apoi s'a decis ca fiecare preot să scrie istoria parochiei sale. Viitorea conferința se va ține în comuna Batin.

Adunări învățătorești. *La Deaș* în 23 l. tr. s'a ținut adunarea ipvêtătorilor din protopopiatul gr. cat. al Cetății-de-balfă, sub presiul protopopului Iacob P. Macavei, care a ținut o cuvântare potrivită. În vêtătorul Nicolau Costea a ținut prelegere publică din calculul mintal. În vêtătorul Filon Pop a cetit din istorie despre nașcerea lui Romulus și Remus. Apoi s'au desbătut cestiuile administrative și s'a cetit proiectul de statute al unei reuniuni învățătorești, care se va înaintă spre aprobare, — Reuniunea filială a învățătorilor sêlăgeni din cerul protopopesc al Crasnei a ținut adunarea sa de tòmă în comuna Șeredei, sub presiul parocului de acolo dl Vasile Ghețe. Cu asta ocașiune învățătorul Petru Chiș a ținut prelegeri teoretice și practice; apoi au urmat discuțiunile. Adunarea viitorea se va ține în comuna Ștêrciu.

Reuniunea femeilor române din Iași, care a înființat o școlă profesională de fete, care funcționează de mai mulți ani, vrê ca școlă sa profesională să fie instalată într'un local propriu, și anume construit. Pentru a-și asigura fondul necesar, reuniunea a hotărât să arangeze o loterie. A cerut cuvenita autorisație al guvernului, care având în vedere mărêful scop urmărit de acêsta societate, s'a grăbit a o da, așă încât în curând reuniunea va pune în vândare biletele acestei lotării, din cari o parte sânt deja imparate gata.

Călindarul săptămânei.

Ziua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminica a 27-a după Bosalii, Luca c. 13, gl. 2, sll. 5.		
Duminică	7 Păr. Ambrosie	19 Nemesiu
Luni	8 Cuv. Patapie	20 Libdrat
Mărți	9 † Zămis. S. Anei	21 Toma Ap.
Mercuri	10 Mei. Mina și Ermog.	22 Demetriu
Joi	11 Cuv. Daniil Stălp.	23 Victoria
Vineri	12 † Păr. Spiridon	24 Adam și Ev.
Sâmbătă	13 Muc. Axentie	25 (†) Nas. Chr.

Apropiându-se finele anului, rugăm cu stăruintă pe toți aceia, cari primesc fôia, dar încă nu ș-ău achitat abonamentele, să binevoescă a-și refuși datoriu, căci în casul contrar le vom sistă espedurea ulterioară.